

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.185/3
van 23 oktober 2017

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Binnenlands bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke kansen en Armoedebestrijding ‘tot wijziging van artikel 3 en 3/2 van het ministerieel besluit van 21 december 2007 houdende uitvoering van een aantal bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode’

Op 21 september 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van artikel 3 en 3/2 van het ministerieel besluit van 21 december 2007 houdende uitvoering van een aantal bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 17 oktober 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 oktober 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Binnenlands bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke kansen en Armoedebestrijding strekt er vooreerst toe de beroepsmatige, medische en persoonlijke redenen te bepalen die kunnen worden beschouwd als voldoende redenen om de opleiding Nederlands tweede taal met het oog op het verwerven van de taalvaardigheid van het Nederlands waarover de huurders van sociale woningen moeten beschikken, nog niet te hebben gestart of te hebben afgerond (artikel 1 van het ontwerp).

Voorts worden de nadere regels bepaald waaronder de organisatie die belast is met de uitvoering van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, aan de verhuurder of zijn gemachtigde de bevoegdheid kan verlenen om in haar naam vast te stellen dat een persoon voldoet aan de basistaalvaardigheid Nederlands (artikel 2).

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 november 2017 (artikel 4).

RECHTSGROND

3.1. Artikel 1 van ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 30*bis*, vierde lid, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 ‘tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode’. Bij die bepaling wordt de Vlaamse minister bevoegd voor de huisvesting (hierna: de minister) gemachtigd om de beroepsmatige, medische of persoonlijke redenen te bepalen die kunnen rechtvaardigen dat de huurder de opleiding Nederlands tweede taal om over de basistaalvaardigheid Nederlands te kunnen beschikken, nog niet heeft gestart of heeft kunnen afronden.

Die bepaling vindt op haar beurt rechtsgrond in artikel 92, § 3, derde lid, derde zin, van het decreet van 15 juli 1997 ‘houdende de Vlaamse Wooncode’ (hierna de Vlaamse Wooncode), naar luid waarvan de Vlaamse Regering een uitstelregeling bepaalt voor de huurder die om beroepsmatige, medische of persoonlijke redenen tijdelijk niet kan voldoen aan de verplichting voor de huurder om over een taalvaardigheid van het Nederlands te beschikken die overeenstemt met niveau A1 van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen.

3.2.1. Artikel 2 van het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 30*ter*, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007, naar luid waarvan de minister de nadere regeling vastlegt voor de verlening van de bevoegdheid aan de verhuurder of zijn gemachtigde om in naam van de organisatie belast met de uitvoering van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid vast te stellen dat een persoon voldoet aan de basistaalvaardigheid Nederlands.

Volgens die bepaling moeten in die regeling minstens de volgende elementen zijn opgenomen:

“1° de opleiding die de verhuurder of zijn gemachtigde moet volgen;

2° de instrumenten die de verhuurder of zijn gemachtigde moet gebruiken.”

In het ontworpen artikel 3/2, § 2, van het ministerieel besluit van 21 december 2007 ‘houdende uitvoering van een aantal bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode’ wordt de opleiding geregeld die de organisatie die belast is met de uitvoering van het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, organiseert voor personen die aangesteld zijn door de verhuurder of voor personen die werken bij een entiteit die door de verhuurder is gemachtigd (artikel 2 van het ontwerp). Uit het ontworpen artikel 3/2, § 1, van hetzelfde ministerieel besluit vloeit voort dat de verhuurder of zijn gemachtigde uitsluitend kan vaststellen dat een kandidaat-huurder¹ de basistaalvaardigheid Nederlands heeft verworven als hij daarvoor de voormelde opleiding heeft gevolgd. In dat artikel wordt tevens bepaald dat de verhuurder of zijn gemachtigde vaststelt of de basisvaardigheid Nederlands al dan niet is verworven rekening houdend met de criteria die zijn vastgelegd in bijlage bij dit besluit.

Bijgevolg zijn de bij artikel 30ter, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 vereiste elementen in de ontworpen regeling opgenomen.

3.2.2. Artikel 30ter, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 vindt op zijn beurt rechtsgrond in artikel 92, § 3, eerste lid, 6° en 7°, van de Vlaamse Wooncode, naar luid waarvan de Vlaamse Regering de wijze bepaalt waarop de taalvaardigheid wordt vastgesteld.

3.3.1. In het ontworpen artikel 3/2, § 3, eerste lid, van het ministerieel besluit van 21 december 2007 (artikel 2 van het ontwerp) wordt gewag gemaakt van een registratiesysteem waarin de verhuurder of zijn gemachtigde de vaststelling of de basistaalvaardigheid al dan niet is verworven, registreert.

Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“De registratie van de resultaten van het gesprek met de (kandidaat-) huurder worden opgenomen in het registratiesysteem van de verhuurder. De verhuurder dient dat te registreren op basis van artikel 2, § 2, tweede lid, 9° van het ministerieel besluit van 30 juli 2008:

‘Naast de gegevens, vermeld in het eerste lid, worden ten behoeve van de administratieve behandeling van de kandidaturen, de volgende gegevens ook afzonderlijk geregistreerd :

9° als de taalbereidheidsvoorwaarde, vermeld in artikel 3, § 1, eerste lid, 4°, van het kaderbesluit sociale huur, werd aangetoond, de vermelding ervan;’

Dit artikel dient echter ook nog te worden geactualiseerd. Het zal moeten worden:

¹ Maar zie dienaangaande opmerking 5.3.

‘Naast de gegevens, vermeld in het eerste lid, worden ten behoeve van de administratieve behandeling van de kandidaturen, de volgende gegevens ook afzonderlijk geregistreerd :

9° als de basistaalvaardigheid Nederlands, vermeld in artikel 9, derde lid, 1°, van het kaderbesluit sociale huur, werd aangetoond, de vermelding ervan;’

Dit artikel van het MB vindt zijn rechtsgrond in artikel 7, laatste lid van het Kaderbesluit Sociale Huur (BVR van 12 oktober 2007), dat op zijn beurt rechtsgrond vindt in artikel 94 VWC.’

3.3.2. Voor zover het de bedoeling zou zijn om aan het thans voor advies voorgelegde ontwerp een bepaling toe te voegen die strekt tot de wijziging van het ministerieel besluit van 30 juli 2008 ‘tot bepaling van nadere regels voor het vaststellen, de wijze van bijhouden, de inhoud en het actualiseren van het inschrijvingsregister voor kandidaat-huurders’ in de aangegeven zin, moet het volgende worden opgemerkt.

In artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 wordt de minister gemachtigd om de nadere regels en het model vast te stellen van het register waarin volgens de orde van de indiening van de aanvraag tot inschrijving, de kandidaat-huurders worden ingeschreven. Die bepaling vindt rechtsgrond in artikel 94 van de Vlaamse Wooncode, naar luid waarvan de Vlaamse Regering de vorm en de inhoud bepaalt van de registers bedoeld in artikel 93 van diezelfde Wooncode, waaronder het kandidatenregister dat de identiteit vermeldt van alle kandidaat-huurders.²

In tegenstelling tot wat voorheen het geval was, moet, met ingang van 1 november 2017, de kandidaat-huurder op het ogenblik van de inschrijving niet langer aantonen dat hij bereid is om Nederlands te leren.³ Die vereiste wordt vervangen door de verplichting voor de huurder om over een taalvaardigheid van het Nederlands te beschikken die overeenstemt met niveau A1 van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen.⁴ Vermits het niet langer gaat om een verplichting in hoofde van de kandidaat-huurder, kunnen het voormelde artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 en artikel 94 van de Vlaamse Wooncode geen rechtsgrond bieden om in het kandidatenregister, dat de identiteit vermeldt van alle kandidaat-huurders, gegevens op te nemen die betrekking hebben op een verplichting in hoofde van de huurders, en niet van de kandidaat-huurders.

Evenwel zou de Vlaamse Regering een beroep kunnen doen op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover ze beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, in samenhang gelezen met artikel 92, § 3, eerste lid, 6° en 7°, van de Vlaamse Wooncode, om in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 in een dergelijk registratiesysteem te voorzien. Er kan immers worden aangenomen dat wanneer de decreetgever in hoofde van de huurders van sociale woningen in een verplichting voorziet om over een basistaalvaardigheid van het Nederlands te beschikken, het

² Zie artikel 93, § 1, van de Vlaamse Wooncode.

³ Artikel 93, § 1, tweede lid, 2° tot 4°, van de Vlaamse Wooncode wordt – met ingang van 1 november 2017 – opgeheven bij artikel 3, 1°, van het decreet van 10 maart 2017 ‘tot wijziging van artikel 92, 93, 95, 98 en 102bis van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode’.

⁴ Artikel 92, § 3, eerste lid, 6° en 7°, van de Vlaamse Wooncode, zoals vervangen bij artikel 2, 1°, van het decreet van 10 maart 2017.

voor de verhuurder mogelijk moet zijn na te gaan of de huurder al dan niet aan zijn huurdersverplichting heeft voldaan. Dat is des te meer het geval nu de toezichthouder die bevoegd is voor de controle op de naleving van deze verplichting, alle gegevens en inlichtingen kan vragen die nodig zijn voor de uitoefening van zijn taken.⁵

Bijgevolg moet de regeling van het registratiesysteem waarvan gewag wordt gemaakt in het ontworpen artikel 3/2 van het ministerieel besluit van 21 december 2007, in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 worden opgenomen, of moet de minister in dat besluit worden gemachtigd om in een dergelijke regeling te voorzien.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In het tweede lid van de aanhef kan meer specifiek worden verwezen naar de artikelen 30*bis*, vierde lid, 1°, en 30*ter*, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007.

Artikel 2

5.1. In de inleidende zin van artikel 2 van het ontwerp moet worden verwezen naar het ministerieel besluit van 2 februari (niet: maart) 2009.

5.2. In het ontworpen artikel 3/2, § 1, eerste lid, eerste zin, van het ministerieel besluit van 21 december 2007 schrijve men “artikel 30*ter* van het besluit”.⁶

5.3. In het ontworpen artikel 3/2, § 1, eerste lid, eerste zin, van het ministerieel besluit van 21 december 2007 wordt gewag gemaakt van “een kandidaat-huurder”.

Zoals vermeld voorziet artikel 92, § 3, eerste lid, 6° en 7°, van de Vlaamse Wooncode met ingang van 1 november 2017 in de verplichting voor de huurder, niet voor de kandidaat-huurder, om over een taalvaardigheid van het Nederlands te beschikken. In artikel 30*bis*, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 wordt bepaald dat de huurder aan die huurdersverplichting moet voldoen één jaar *nadat* hij huurder is geworden.

Het is weliswaar niet uitgesloten dat een kandidaat-huurder aan de verhuurder of zijn gemachtigde vraagt om vast te stellen dat hij de basisvaardigheid Nederlands heeft verworven, maar daarnaast kan ook een huurder aan de verhuurder vragen die vaststelling te doen.

⁵ Artikel 102*bis*, § 2, eerste lid, van de Vlaamse Wooncode.

⁶ Zie immers artikel 1, eerste lid, van het ministerieel besluit van 21 december 2007, waaruit voortvloeit dat in dat besluit met de woorden “het besluit” het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 wordt bedoeld.

Men schrijve in het ontworpen artikel 3/2, § 1, eerste lid, eerste zin, van het ministerieel besluit van 21 december 2007 bijgevolg “een kandidaat-huurder of huurder” (in plaats van “een kandidaat-huurder”).

Bijlage 1

6. In het derde lid van bijlage 1 moet de zinsnede “Bijlage 2.” worden vervangen door “Bijlage 1.”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT